

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.12.5.
COM(2012) 730 final

2012/0344 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira [helyesen: kategóriáira] történő alkalmazásáról szóló, 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendelet és a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról szóló, 2007. október 23-i 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT CÉLKITŰZÉSE ÉS HÁTTERE

A végrehajtás, illetve az igazgatásnak a bizottsági ellenőrzés gyengítése nélküli egyszerűsítése érdekében az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira [helyesen: kategóriáira] történő alkalmazásáról szóló, 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: a felhatalmazó rendelet)¹ lehetőséget nyújt a Bizottságnak arra, hogy az állami támogatások bizonyos fajtáit [helyesen: kategóriáit] rendelet útján a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsa és mentesítse az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól. E támogatási fajták [helyesen: támogatási kategóriák] közé tartoznak a csekély összegű (*de minimis*) támogatások², a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatások, a kutatás-fejlesztési, a környezetvédelmi, a foglalkoztatási és képzési támogatások, illetve a Bizottság által minden tagállamra vonatkozóan a regionális támogatások jóváhagyása tekintetében elfogadott térkép figyelembevételével nyújtott támogatások.

Az állami támogatások uniós szabályozásának korszerűsítéséről szóló, 2012. május 8-i közleményében³ a Bizottság jelezte, hogy az állami támogatások végrehajtásának a belső piacot leginkább befolyásoló ügyekre kell összpontosítania. Ez egyrészt azt jelenti, hogy a jelentős összegű és esetlegesen versenytorzító támogatásokat szigorúbban ellenőrzik, másrészt pedig azt, hogy egyszerűsödik azon támogatások vizsgálata, amelyek csak kismértékben befolyásolják a kereskedelmet és korlátozottan képesek a verseny súlyos torzítására. Ez utóbbi a mentességek rendjének és különösen a 994/98/EK tanácsi rendelet hatályának felülvizsgálatával érhető el, ami lehetővé tenné a Bizottság számára, hogy a jelenlegi felhatalmazó rendeletben szereplő támogatási fajták [helyesen: támogatási kategóriák] mellett továbbiak számára biztosítsa a bejelentési kötelezettség alóli csoportmentességet.

A felhatalmazó rendelet hatályának javasolt kiterjesztése egyes új támogatási fajtákra [helyesen: támogatási kategóriákra] nem biztosít azonnali csoportmentességet az összes érintett támogatási fajta [helyesen: támogatási kategória] számára, illetve nem jelenti azt sem, hogy egy támogatási fajtán [helyesen: támogatási kategórián] belül valamennyi intézkedés teljes egészében csoportmentességet élvez. Ugyanakkor a javaslat lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy a csoportmentesség körét fokozatosan bővítse oly módon, hogy arra akkor kerüljön sor, ha már elegendő tapasztalatra tett szert a támogatási intézkedések bizonyos fajtáira vonatkozó egyértelmű összeegyeztethetőségi kritériumok meghatározásához, így biztosítva, hogy a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás korlátozott legyen. A jelenlegi felhatalmazó rendelet ugyanezt a megközelítést alkalmazta: amíg az első (a képzési támogatásokra és a kkv-k támogatására vonatkozó) csoportmentességeket már 2001-ben elfogadták, addig a többi támogatási fajta [helyesen: támogatási kategória] esetében erre csak a későbbiekben került sor (2002-ben a foglalkoztatási, 2006-ban a regionális támogatások esetében, a K+F és a környezetvédelmi

¹ HL L 142., 1998.5.14., 1. o.

² E támogatások esetében a mentesség lehetőségét a 994/98/EK rendelet 2. cikke biztosítja.

³ COM(2012) 209 final.

támogatásokra vonatkozóan pedig az általános csoportmentességi rendelet⁴ 2008-as elfogadásakor), amikor már elegendő tapasztalat állt rendelkezésre. A megszerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a jövőben valószínűleg gyakrabban kell majd a felhatalmazó rendeletet felülvizsgálni, különösen a belső piac fejlődése nyomán szükségessé váló és azzal összeegyeztethető befektetések miatt. A következő többéves pénzügyi keretről szóló határozat elfogadását követően a Bizottság haladéktalanul megvizsgálja, hogy milyen lehetőségek kínálóznak az uniós strukturális politikák keretében társfinanszírozott projektekre vonatkozó állami támogatási eljárások egyszerűsítésére.

Javasolt új támogatási fajták [helyesen: támogatási kategóriák] belefoglalása a felhatalmazó rendeletbe

- *A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító állami támogatások*

A 994/98/EK tanácsi rendelet felhatalmazza a Bizottságot, hogy mentességi rendeletet fogadjon el a kkv-k számára nyújtott állami támogatás valamennyi fajtájára [helyesen: támogatási kategóriájára]. Ennek megfelelően tehát a Bizottság a jelenlegi felhatalmazó rendelet alapján csoportmentességet biztosíthat a kultúra és a kulturális örökség megőrzésének az EUMSZ 167. cikkében meghatározott területeire irányuló azon állami támogatások számára, amelyeket kkv-knak nyújtanak. Egy ilyen állami támogatás hasznossága azonban csak korlátozott lenne, minthogy ezek kedvezményezettjei, különösen a film és az audiovizuális ágazatban, gyakran nagyvállalatok. Ezek az esetek a Bizottságnak és a tagállamoknak jelentős munkateher-növekedést okoznak, jóllehet többnyire alacsony támogatási összegeket érintő rutinesetekről van szó.

Amennyiben a felhatalmazó rendeletbe belefoglalják e támogatási fajtát [helyesen: támogatási kategóriát], a Bizottság csoportmentességet biztosíthat például a felülvizsgált filmművészeti közlemény követelményeinek megfelelő, illetve a kulturális örökség megőrzését és a kultúrát előmozdító intézkedések számára, amelyek általában csak csekély mértékben befolyásolják a kereskedelmet (mint például a jegyzékbe vett épületek és műemlékek felújításával kapcsolatban tett nagyszámú egyedi bejelentések).

A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell, hogy az kiterjedjen az állami támogatások e fajtáira [helyesen: kategóriáira] is.

- *A természeti csapásokkal kapcsolatban nyújtott állami támogatások*

A 994/98/EK tanácsi rendelet, mint azt a fentiekben kifejtettük, felhatalmazza a Bizottságot, hogy mentességet biztosítson a kkv-knak nyújtott, a természeti csapások okozta károk kompenzálására irányuló állami támogatások számára, de nem engedélyezi a nagyvállalatok támogatását. Az ilyen természeti csapásokkal kapcsolatban nyújtott támogatások bevonása a csoportmentesség körébe lehetővé tenné, hogy a tagállamok természeti katasztrófa esetén gyorsabban megtegyék a keletkezett kár kompenzálására irányuló lépéseket.

Az ilyen jellegű támogatásokkal kapcsolatban a Bizottság időközben elegendő tapasztalatra tett szert, és meg tudja határozni az összeegyeztethetőség egyértelmű előzetes feltételeit.

⁴ A Bizottság 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak [helyesen: kategóriáinak] a közös piaccal összeegyeztethetők nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet), HL L 214., 2008.8.9., 3. o.

Amennyiben a támogatás pontosan meghatározott, természeti csapásból közvetlenül eredő anyagi károkra korlátozódik, továbbá összegét független testület ellenőrizte, indokolt lehet a bejelentési kötelezettség alóli mentesség megadása. A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell, hogy az kiterjedjen az állami támogatások e fajtáira [helyesen: kategóriáira] is, még akkor is, ha azokat nagyvállalatoknak nyújtják.

- *A halászati ágazatot érintő bizonyos kedvezőtlen időjárási körülmények okozta károkhoz kapcsolódó állami támogatások*

A tagállamok szintén kötelesek bejelenteni a Bizottságnak a halászati ágazatot érintő kedvezőtlen időjárási körülmények okozta károk helyreállítását célzó állami támogatási intézkedéseket. Ezek a támogatások általában alacsony összegeket érintenek, és egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek állapíthatók meg. A 994/98/EK rendelet arra hatalmazza fel a Bizottságot, hogy e támogatásokat kizárólag abban az esetben mentesítse a bejelentési kötelezettség alól, amennyiben azokat kkv-k számára nyújtják. A halászati ágazatot érintő kedvezőtlen időjárási körülmények azonban a nagyvállalatokat is sújthatják.

Az ilyen jellegű támogatásokkal kapcsolatban a Bizottság időközben elegendő tapasztalatra tett szert, és ennek alapján egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek határozhatók meg. A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell, hogy az kiterjedjen az állami támogatások e fajtájára [helyesen: kategóriájára] is.

- *Innovációs állami támogatások*

A 994/98/EK tanácsi rendelet egyértelműen magában foglalja a kutatás-fejlesztés területét, de nem vonatkozik az innovációs támogatásokra. Az azóta eltelt időszak alatt az innováció az „Innovatív Unió” kezdeményezés részeként uniós célkitűzéssé vált. A szolgáltatások területén az eljárási és szervezési innovációhoz, illetve az innovációs klasztereknek nyújtott támogatások például nem járnak jelentős torzító hatással mindaddig, amíg a megvalósítani kívánt feltételeket tiszteletben tartják. Az általános csoportmentességi rendelet 30. cikke már tartalmazza a termék- és technológiai innováció, többek között a demonstrációs célú projektek és a prototípusok támogatását. A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell, hogy a jövőben az innovációs támogatások is mentességet élvezzenek.

- *Erdészeti állami támogatás, és az I. mellékletben nem szereplő élelmiszer-ipari termékek promóciójához nyújtott állami támogatás*

Az EUMSZ 42. cikke értelmében a versenyjogi szabályozások csak az Európai Parlament és a Tanács által meghatározott mértékben alkalmazandók a mezőgazdasági termékek előállítására és forgalmazására. Bizonyos intézkedések azonban, amelyekre az EUMSZ 42. cikkének hatálya nem terjed ki, és amelyekre az általános versenyjogi szabályozás érvényes, a vidékfejlesztési programok résztét képezik vagy pedig az I. mellékletben nem szereplő élelmiszer-ipari termékek promócióját és reklámozására irányulnak, és az állami támogatási szabályok szerint meghatározott összeegyeztethetőségi feltételek vonatkoznak rájuk. Ez különösen igaz az erdészeti, illetve az I. mellékletben nem szereplő élelmiszer-ipari termékek promóciójához nyújtott támogatásokra. Az ilyen fajta támogatások mindezülig csak akkor élveztek csoportmentességet, ha azokat kkv-nak nyújtották. Tekintettel az ilyen fajta intézkedések kapcsán szerzett széles körű tapasztalatra, amelynek nyomán egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek fogalmazhatók meg, a 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell, hogy a jövőben az állami támogatások e fajtái [helyesen: kategóriái] mentességet élvezzenek.

- *A tengerek biológiai erőforrásainak megőrzését célzó állami támogatások*

Az Európai Halászati Alapról szóló, 2006. július 27-i 1198/2006/EK tanácsi rendelet⁵ 7. cikke értelmében a halászati ágazatban működő vállalkozások számára nyújtott tagállami támogatásokra a Szerződés 107., 108. és 109. cikkét kell alkalmazni, ami alól kivételt a 1198/2006/EK rendelet alapján és annak megfelelően végrehajtott tagállami kifizetések jelentenek. A tengerek biológiai erőforrásainak megőrzését célzó állami támogatások általában csekély mértékben befolyásolják az Unión belüli kereskedelmet, elősegítik az uniós tengerpolitika és halászati politika célkitűzéseinek megvalósítását, nem járnak jelentős versenytorzító hatással és jellemzően alacsony támogatási összegeket érintenek. A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell, hogy a jövőben az állami támogatások e fajtái [helyesen: kategóriái] mentességet élvezzenek.

- *Az amatőr sport számára nyújtott állami támogatás*

Az amatőr sporttal kapcsolatos esetek jelentős része nem minősül támogatásnak, amelyek mégis, azok általában csekély mértékben befolyásolják az Unión belüli kereskedelmet, nem járnak jelentős versenytorzító hatással, és jellemzően alacsony támogatási összegeket érintenek. A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell, hogy a jövőben az állami támogatások e fajtái [helyesen: kategóriái] mentességet élvezzenek.

- *A félreeső területeken élők számára a közlekedéshez nyújtott szociális támogatás*

A közlekedés területén már létezik ágazatspecifikus szabályozás, nevezetesen az általános gazdasági érdekű közúti és vasúti személyszállítási közszolgáltatásokról szóló 1370/2007/EK tanácsi rendelet.

Mindazonáltal, jelenleg nincs külön a légi és tengeri közlekedés támogatására vonatkozó szabályozás. Ezen ágazatok tekintetében a Bizottság elegendő tapasztalatra tett szert ahhoz, hogy megfogalmazza a félreeső területeken (elsősorban a legkülső régiókban, szigeteken, illetve a kontinentális EU-ba szigetként integrált félszigeteken) élők közlekedéséhez nyújtott szociális támogatások általános összeegyeztethetőségi feltételeit. Az ilyen támogatás általában kismértékű és nem torzítja jelentős mértékben a versenyt. A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell, hogy a jövőben az állami támogatások e fajtája [helyesen: kategóriája] mentességet élvezzen.

- *A közlekedési ágazatnak az EUMSZ 93. cikke értelmében nyújtott állami támogatások*

Az 1370/2007/EK rendelet 9. cikke jelenleg mentesíti az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdésében előírt előzetes bejelentési kötelezettség alól a személyszállítási közszolgáltatások nyújtásáért vagy az általános szabályok alapján megállapított díjszábsí kötelezettségnek való megfelelésért nyújtott, a rendeletnek megfelelően fizetett közszolgáltatási ellentételezést.

A Lisszaboni Szerződés szerinti, a Tanács és a Bizottság közötti hatáskörmegosztás alapján, amelyet az EUMSZ 108. cikkének (4) bekezdése és 109. cikke tartalmaz, a Tanács feladata az állami támogatások bejelentése alól mentességet élvező fajták [helyesen: kategóriák] meghatározása, de a Bizottság hatáskörébe tartozik a mentességekre vonatkozó részletes

⁵ HL L 223., 2006.8.15., 1. o.

szabályok megállapítása. Annak érdekében, hogy a közszolgáltatási ellentételezés mentesítése megfelelően ezeknek a rendelkezéseknek, a támogatási fajtát [helyesen: támogatási kategóriát] a 994/98/EK tanácsi rendelet hatálya alá kell vonni. Az 1370/2007/EK rendelet 9. cikkének alkalmazását hat hónappal az erre az állami támogatási fajtára [helyesen: támogatási kategóriára] vonatkozóan elfogadott bizottsági rendelet hatálybalépését követően meg kell szüntetni. Mindazonáltal, a Bizottság jelenleg arra számít, hogy az így biztosított csoportmentesség tartalmát tekintve – az 1370/2007/EK rendelet vasúti ágazatra vonatkozó tervezett jogalkotási javaslatokban szereplő módosításától eltekintve – megfelel a jelenlegi mentesítésnek.

- *Bizonyos széles sávú infrastruktúrákhoz kapcsolódó állami támogatás*

Az utóbbi években a Bizottság jelentős tapasztalatot szerzett a széles sávú ágazatnak juttatott támogatásokkal kapcsolatban és kidolgozta a területre vonatkozó iránymutatást. Ezek alapján a Bizottság egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételeket tud megfogalmazni, amelyek lehetővé teszik, hogy bizonyos feltételek teljesülése esetén a széles sávú infrastruktúra egyes típusainak támogatása csoportmentességét élvezzen. Ez a helyzet áll fenn az olyan régiókba irányuló alapszintű széles sávhoz kapcsolódó támogatások esetében, ahol nem áll rendelkezésre széles sávú infrastruktúra és ahol a közeljövőben sem valószínű ilyen infrastruktúra kialakítása (fehér területek), valamint az olyan kismértékű egyedi támogatási intézkedések esetében, amelyek az új generációs hozzáférés (NGA) szempontjából fehérnek számító területeken a nagyon nagysebességű új generációs hozzáférési hálózatokra vonatkoznak.

Bevonhatóak továbbá a csoportmentesség körébe a széles sávú infrastruktúrához kapcsolódó építőmérnöki munkákat, illetve a passzív széles sávú infrastruktúrát célzó támogatások. Ha az építőmérnöki munkák számára nyújtott segítségnyújtások speciális távközlési infrastruktúra (vezetékhalózatok) kiépítésére vonatkoznak, akkor számos esetben támogatásnak minősülnek. A passzív széles sávú infrastruktúra egyaránt magában foglalja a vezetékes- és a sötétszállálózat kiépítését. Az ilyen jellegű infrastruktúra kedvezően hat a versenyre, minthogy valamennyi (vezetékes, vezetékes nélküli és mobilrendszer) üzemeltető számára elérhető, nem kötött adott, előre meghatározott hozzáféréshez vagy technológiához, illetve mivel jellemzően állami tulajdonban van, nem fűződik érdek az üzemeltetők közötti megkülönböztetéshez. A csoportmentesség kiterjesztése az építőmérnöki munkákra, illetve a passzív széles sávú infrastruktúrára elősegítheti a beruházások élénkülését, azon oknál fogva, hogy a (kisebb) helyi hatóságok gyakran inkább az ilyen kezdeményezéseket támogatják a széles sávú programokkal szemben, amelyek esetében meg kell felelniük az állami támogatásokra vonatkozó összetett feltételrendszereknek. A Bizottság kellő tapasztalatra tett szert az egyedi esetek vizsgálata során a passzív infrastruktúra támogatásáról. A csoportmentesség körének kiterjesztése ebben az esetben az olyan vidéki térségekben, ahol nem áll rendelkezésre megfelelő passzív széles sávú infrastruktúra, hozzájárulhat az állami támogatások szélesebb körben történő igénybevételeéhez.

A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell, hogy a jövőben az állami támogatások e fajtái [helyesen: kategóriái] mentességet élvezzenek.

Csoportmentesség alá tartozó támogatások meghatározása

Az 1. cikk (2) bekezdésének c) pontja előírja, hogy a csoportmentesség alá tartozó valamennyi támogatási fajta [helyesen: támogatási kategória] esetében a küszöbértékeket

„akár az elszámolható költség valamely csoportjához viszonyított támogatási intenzitásban, akár a támogatások maximális összegében kifejezve” kell meghatározni.

Tekintettel az állami segítségnyújtás új formáinak – például a pénzügyi konstrukciók vagy a különböző típusú kockázati tőkebefektetések – megjelenésére, a Bizottság meglátása szerint a küszöbértékek meghatározásának módját aktualizálni kell, hogy a csoportmentességet ki lehessen terjeszteni az állami segítségnyújtás ezen új formáira is. Ezért indokolt, hogy a küszöbértékeket ne csupán támogatási intenzitásban, illetve a támogatás maximális összegében, hanem az állami segítségnyújtás maximális mértékében is meg lehessen határozni, függetlenül attól, hogy az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében ez a segítségnyújtás állami támogatásnak minősül-e vagy sem. A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell.

Az átláthatóságra vonatkozó rendelkezések

A 994/98/EK rendelet 3. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „az e rendeletek alapján mentesített támogatási rendszerek vagy az e rendszereken kívül nyújtott egyedi támogatások végrehajtásakor a tagállamok a mentesített támogatási rendszerekkel vagy az ilyen támogatási rendszerek által le nem fedett egyedi támogatásokkal kapcsolatos adatok összefoglalását az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való közzététel végett a Bizottsághoz eljuttatják”.

A 994/98/EK rendelet elfogadásakor 1998-ban az ilyen összefoglalások közzétételének legmegfelelőbb módját az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában való közlés jelentette. Tekintettel a hivatalos nyelvek számának időközbeni emelkedésére, illetve a kommunikációs eszközök fejlődésére, az összefoglalások Bizottság honlapján történő közzététele növelné az átláthatóságot, lerövidítené a közzétételhez szükséges időt és csökkentené az adminisztratív terheket, minthogy az érdekelt felek, és különösképpen a vállalkozások ugyanolyan könnyen hozzáférnek a Bizottság honlapjához, mint a Hivatalos Laphoz.

Ezért az említett összefoglalásoknak a Hivatalos Lapban történő közzétételére vonatkozó kötelezettség helyébe a Bizottság honlapján történő közzététel kötelezettségének kell lépnie. A 994/98/EK tanácsi rendeletet ennek megfelelően módosítani kell.

A mentesítési rendeletek bizottsági elfogadásának eljárására vonatkozó rendelkezések

A 994/98/EK rendelet 8. cikke szerint a Bizottság még a csoportmentességi rendelettervezetek közzététele előtt köteles kikérni az Állami Támogatások Tanácsadó Bizottságának véleményét. A Bizottság úgy véli, hogy a rendelettervezeteket a Tanácsadó Bizottsággal folytatott konzultációval egyidejűleg kell közzétenni annak érdekében, hogy az érdekelt megtehessek észrevételeiket, ami nagyobb fokú átláthatóságot eredményez.

Tekintettel az elektronikus kommunikáció új eszközeinek fejlettségére, a Bizottság meglátása szerint a rendelettervezetek közzétételének leggyorsabb és leghatékonyabb módja, ha azokat a saját honlapján, nem pedig a Hivatalos Lapban teszi közzé. Az érdekelt felek így könnyebben megtehetik észrevételeiket, csökkennek az adminisztratív terhek és a késedelem.

A 994/98/EK tanácsi rendelet 8. cikkének fenti rendelkezéseit ennek megfelelően módosítani kell.

2. ÖSSZHANG AZ UNIÓ EGYÉB SZAKPOLITIKÁIVAL ÉS CÉLKITÜZÉSEIVEL

E javaslat kulcsfontosságú eleme a 2012. május 8-i bizottsági közlemény⁶ által életre hívott, és az állami támogatás ambiciózus reformprogramját bemutató, az állami támogatások uniós szabályozásának korszerűsítése (SAM) elnevezésű kezdeményezésnek. A javaslatnak hozzá kell járulnia egyrészt az Unió általános célkitűzéseinek megvalósításához, nevezetesen, hogy az állami támogatások végrehajtása a belső piacot leginkább befolyásoló esetekre összpontosítson, másrészt az Európa 2020 stratégiahoz a megerősített, dinamikus és versenyképes belső piac keretén belüli növekedés előmozdítása érdekében.

E stratégia célkitűzéseinek megvalósításához a Bizottság javasolja a bejelentési kötelezettség alól mentességet élvező támogatási fajták [helyesen: támogatási kategóriák] számának növelését, ezáltal csökkentve a bürokráciát, illetve a bejelentési kötelezettség alá tartozó támogatási intézkedések számát. Az érintett támogatási fajták [helyesen: támogatási kategóriák] és a tervezett csoportmentességek az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósítását ténylegesen elősegítő támogatástípusokra vonatkozó összeegyeztethetőségi feltételeket állapítanak meg.

3. JOGI SZEMPONTOK

• Jogalap

E javaslat jogalapja az EUMSZ 109. cikke, amelynek értelmében a Tanács megfelelő rendeleteket alkothat, és meghatározhatja különösen az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének alkalmazási feltételeit, valamint az ez alól az eljárás alól mentesülő támogatási fajtákat [helyesen: támogatási kategóriákat]. A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően minősített többséggel határoz.

• Szubszidiaritás és arányosság

A javaslat az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik, ezért a szubszidiaritás elve nem alkalmazható.

A kezdeményezés nem lépi túl a célkitűzésének megvalósításához szükséges mértéket, ezért megfelel az arányosság elvének.

• A jogi aktus típusának megválasztása

Javasolt aktus: rendelet.

A 994/98/EK rendelet módosításának egyetlen megfelelő jogi eszköze a rendelet.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincs az uniós költségvetést érintő negatív vonzata.

⁶ COM(2012) 209 final.

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira [helyesen: kategóriáira] történő alkalmazásáról szóló, 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendelet és a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról szóló, 2007. október 23-i 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 109. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére⁷,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁸,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁹,

mivel:

- (1) Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira [helyesen: kategóriáira] történő alkalmazásáról szóló, 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendelet¹⁰ felhatalmazza a Bizottságot, hogy az állami támogatások bizonyos fajtáit [helyesen: kategóriáit] rendelet útján a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsa és mentesítse a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól.
- (2) A 994/98/EK rendelet felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy a Szerződés 107. cikkével összhangban kinyilvánítsa, hogy a kis- és középvállalkozásoknak (kkv-k) nyújtott támogatás, a kutatás-fejlesztési, a környezetvédelmi, a foglalkoztatási és képzési támogatás, valamint a Bizottság által az egyes tagállamok esetében a regionális támogatás nyújtására vonatkozóan jóváhagyott térképnek megfelelő

⁷ HL C [...], [...], [...] o.

⁸ HL C [...], [...], [...] o.

⁹ HL C [...], [...], [...] o.

¹⁰ HL L 142., 1998.5.14., 1. o.

támogatás bizonyos feltételekkel összeegyeztethető a belső piaccal, és mentesítse a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól.

- (3) A 994/98/EK rendelet felhatalmazza a Bizottságot, hogy mentességet biztosítson a kutatás-fejlesztési támogatások számára, de ez a mentesség nem vonatkozik az innovációs támogatásokra. Az azóta eltelt időszak alatt az innováció az Európa 2020 stratégia egyik kiemelt kezdeményezésének számító „Innovatív Unió” keretében uniós politikai prioritássá vált. Ezenfelül az innovációs támogatások közül számos viszonylag kismértékű és nem jár jelentős versenytorzító hatással.
- (4) A tagállamok jelenleg kötelesek bejelenteni a Bizottságnak a kultúra és a kulturális örökség megőrzésének előmozdítása terén tervezett valamennyi állami támogatási intézkedést. A kkv-knak nyújtott támogatások esetében a 994/98/EK rendelet felhatalmazza a Bizottságot a mentesség biztosítására, de a kulturális ágazatban ezt a mentességet csak korlátozott mértékben vennék igénybe, mivel e területen a támogatások kedvezményezettjei gyakran nagyvállalatok. Ugyanakkor a kultúrára és a kulturális örökség megőrzésére irányuló kisprojektek, még akkor is, ha azokat nagyobb vállalatok valósítják meg, jellemzően nem járnak számottevő torzító hatással, és a legutóbbi esetek arra is rámutattak, hogy ezek a támogatások a kereskedelmet csekély mértékben befolyásolják.
- (5) A tagállamok szintén kötelesek bejelenteni a Bizottságnak a természeti katasztrófák által okozott károk helyreállítását célzó állami támogatási intézkedéseket. Az ezen a területen nyújtott támogatások általában alacsony összegeket érintenek, és egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek állapíthatók meg. A 994/98/EK rendelet arra hatalmazza fel a Bizottságot, hogy e támogatásokat kizárólag abban az esetben mentesítse a bejelentési kötelezettség alól, amennyiben azokat kkv-k számára nyújtják. A természeti csapások azonban a nagyvállalatokat is sújthatják. A Bizottság tapasztalata azt mutatja, hogy az ilyen jellegű támogatások nem járnak számottevő torzító hatással, és a megszerzett tapasztalatok alapján egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek határozhatók meg.
- (6) A tagállamok szintén kötelesek bejelenteni a Bizottságnak a halászati ágazatot érintő kedvezőtlen időjárási körülmények okozta károk helyreállítását célzó állami támogatási intézkedéseket. Ezek a támogatások általában alacsony összegeket érintenek, és egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek állapíthatók meg. A 994/98/EK rendelet arra hatalmazza fel a Bizottságot, hogy e támogatásokat kizárólag abban az esetben mentesítse a bejelentési kötelezettség alól, amennyiben azokat kkv-k számára nyújtják. A halászati ágazatot érintő kedvezőtlen időjárási körülmények azonban a nagyvállalatokat is sújthatják. A Bizottság tapasztalata azt mutatja, hogy az ilyen jellegű támogatások nem járnak számottevő torzító hatással, és a megszerzett tapasztalatok alapján egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek határozhatók meg.
- (7) A Szerződés 42. cikke értelmében meghatározott feltételek teljesülése esetén az állami támogatási szabályok nem alkalmazandók bizonyos, a Szerződés I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos támogatási intézkedésekre. A 42. cikk azonban nem vonatkozik az erdészetre és az I. mellékletben nem szereplő termékekre. Jelenleg tehát a 994/98/EK rendelet értelmében az erdészet, illetve az I. mellékletben nem szereplő élelmiszer-ipari termékek támogatása csak akkor élvez mentességet, ha azt kkv-k számára nyújtják. Lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy a vidékfejlesztési programok részét képező erdészeti, illetve az I. mellékletben

nem szereplő élelmiszer-ipari termékek promóciójához és reklámozásához nyújtott támogatások bizonyos típusai számára mentességet biztosítson, amennyiben a tapasztalata azt támasztja alá, hogy a verseny nem torzul jelentős mértékben, és egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek állapíthatók meg.

- (8) Az Európai Halászati Alapról szóló, 2006. július 27-i 1198/2006/EK tanácsi rendelet¹¹ 7. cikke értelmében a halászati ágazatban működő vállalkozások számára nyújtott tagállami támogatásokra a Szerződés 107., 108. és 109. cikkét kell alkalmazni, ami alól kivételt az 1198/2006/EK rendelet alapján és annak megfelelően végrehajtott tagállami kifizetések jelentenek. A tengerek biológiai erőforrásainak megőrzését célzó kiegészítő állami támogatások jellemzően csekély mértékben befolyásolják az Unión belüli kereskedelmet, elősegítik az uniós tengerpolitika és halászati politika célkitűzéseinek megvalósítását, és nem járnak jelentős versenytorzító hatással. A támogatások általában alacsony összegeket érintenek, és egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek állapíthatók meg.
- (9) Az amatőr sport területén az állami segítségnyújtási intézkedések, amennyiben állami támogatásnak minősülnek, általában csekély mértékben befolyásolják az Unión belüli kereskedelmet és nem járnak jelentős versenytorzító hatással. Ezek a támogatások is jellemzően alacsony összegeket érintenek. A Bizottság tapasztalata alapján egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek határozhatók meg annak biztosítására, hogy az amatőr sport számára juttatott támogatások ne idézzenek elő számottevő torzulást.
- (10) A légi és tengeri közlekedési támogatással kapcsolatban a Bizottság tapasztalata azt mutatja, hogy a félreeső területeken élők számára a közlekedéshez nyújtott szociális jellegű támogatások, feltéve, hogy azokat a fuvarozó személyére vonatkozó megkülönböztetés nélkül nyújtják, nem okoznak számottevő torzulást, és egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek állapíthatók meg.
- (11) A Szerződés 93. cikke a vasúti, a közúti és a belvízi közlekedésre vonatkozóan kimondja, hogy a Szerződésekkel összeegyeztethetők azok a támogatások, amelyek megfelelnek a közlekedés összehangolására irányuló igényeknek, vagy amelyek a közszolgáltatás fogalmában benne rejlő bizonyos kötelezettségek terheinek megtérítését szolgálják. A vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról szóló, 2007. október 23-i 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹² 9. cikke jelenleg mentesíti a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt előzetes bejelentési kötelezettség alól a személyszállítási közszolgáltatások nyújtásáért vagy az általános szabályok alapján megállapított díjszabási kötelezettségnek való megfelelésért nyújtott, az 1370/2007/EK rendeletnek megfelelően fizetett közszolgáltatási ellentételezést. Az állami támogatásokra vonatkozó csoportmentességi rendeletek összehangolt megközelítése érdekében és alkalmazva a Szerződés 108. cikkének (4) bekezdésében és 109. cikkében előírt eljárásokat, a 994/98/EK rendelet hatályát ki kell terjeszteni a Szerződés 93. cikkében említett, a közlekedés összehangolásával vagy a közszolgáltatás fogalmában benne rejlő bizonyos kötelezettségek terheinek megtérítésével kapcsolatos támogatásokra. Következésképpen az 1370/2007/EK rendelet 9. cikkét hat hónappal az erre a

¹¹ HL L 223., 2006.8.15., 1. o.

¹² HL L 315., 2007.12.3., 1. o.

támogatási fajtára [helyesen: támogatási kategóriára] vonatkozóan elfogadott bizottsági rendelet hatálybalépését követően el kell hagyni.

- (12) Az utóbbi években a Bizottság jelentős tapasztalatra tett szert a széles sávú ágazatnak nyújtott támogatásokkal kapcsolatban és kidolgozta a területre vonatkozó iránymutatást¹³. A Bizottság tapasztalata szerint bizonyos fajta széles sávú infrastruktúrák támogatása nem idéz elő számottevő torzulást és biztosítható számára a csoportmentesség, feltéve, hogy a támogatás megfelel bizonyos összeegyeztethetőségre vonatkozó feltételeknek. Ez érvényes az olyan régiókba irányuló alapszintű széles sáv biztosításához kapcsolódó támogatások esetében, ahol egyáltalán nem áll rendelkezésre széles sávú infrastruktúra és ahol a közeljövőben sem valószínű ilyen infrastruktúra kialakítása (fehér területek), valamint az olyan kismértékű egyedi intézkedések esetében, amelyek a nagyon nagysebességű új generációs hozzáférési (NGA) hálózatokra vonatkoznak, és olyan területekre irányulnak, ahol nincs, illetve ahol a közeljövőben sem valószínű NGA infrastruktúra kiépítése. Szintén igaz ez a széles sávú infrastruktúrához kapcsolódó építőmérnöki munkákat, illetve a passzív széles sávú infrastruktúrát célzó támogatásokra, amelyekkel kapcsolatban a vizsgált esetek alapján a Bizottság elegendő tapasztalatra tett szert, és így egyértelmű összeegyeztethetőségi feltételek állapíthatók meg.
- (13) A 994/98/EK rendelet hatályát tehát ennek megfelelően ki kell terjeszteni e támogatási fajtákra [helyesen: támogatási kategóriákra] is.
- (14) A 994/98/EK tanácsi rendelet előírja, hogy minden olyan támogatási fajta [helyesen: támogatási kategória] esetében, amelyekre vonatkozóan a Bizottság csoportmentességi rendeletet fogad el, a küszöbértékeket vagy az elszámolható költségek valamely csoportjához viszonyított támogatási intenzitásban, vagy a támogatások maximális összegében kifejezve kell megadni. Ez a feltétel megnehezíti az állami segítségnyújtást tartalmazó intézkedések bizonyos fajtáinak – például a pénzügyi konstrukciók, illetve a kockázati tőkebefektetés ösztönzésére irányuló intézkedések meghatározott formáinak – csoportmentesítését, amelyek sajátos kialakításuk miatt sem támogatási intenzitásban, sem pedig a támogatás maximális összegében nem fejezhetők ki. Az ilyen összetett intézkedések esetében ez elsősorban arra a tényre vezethető vissza, hogy a támogatás akár több szintet is (a közvetlen kedvezményezetteket, a közvetítői kedvezményezetteket, a közvetett kedvezményezetteket) érinthet. Növekvő jelentőségük miatt, illetve és az uniós célok elérésében játszott szerepükből adódóan, az ilyen intézkedések mentesítése érdekében nagyobb rugalmasságot kell biztosítani. Ezért indokolt, hogy a küszöbértékeket az állami segítségnyújtás maximális mértékében is meg lehessen határozni, függetlenül attól, hogy állami támogatásnak minősülnek-e vagy sem.
- (15) A 994/98/EK tanácsi rendelet előírja, hogy a tagállamoknak a mentesítési rendelet hatálya alá tartozó, általuk nyújtott támogatások adatairól összefoglalást kell benyújtaniuk. A tagállamok által elfogadott intézkedések átláthatóságának érdekében ezeket az összefoglalásokat közzé kell tenni. A 994/98/EK rendelet elfogadásakor az átláthatóság biztosításának leghatékonyabb módját az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététel jelentette. Tekintettel azonban az elektronikus

¹³

Közösségi iránymutatás az állami támogatásra vonatkozó szabályoknak a széles sávú hálózatok mielőbbi kiépítésére való alkalmazásáról, HL C 235., 2009.9.30., 7. o.

kommunikációs eszközök fejlődésére, a közzététel hasonlóan gyors és hatékonyabb módját jelenti, ha az összefoglalókat a Bizottság honlapján teszik közzé, ami egyben az érdekelt felek javát szolgáló átláthatóságot is fokozza. Indokolt tehát ezeket az összefoglalókat a Hivatalos Lap helyett a Bizottság honlapján közzé tenni.

- (16) A nagyobb átláthatóság, az adminisztratív terhek csökkentése és a késedelem nélküli közzététel érdekében szintén a Bizottság honlapján, nem pedig a *Hivatalos Lapban* kell közzé tenni azon rendelettervezeteket és dokumentumokat, amelyeket a 994/98/EK rendelet értelmében az Állami Támogatások Tanácsadó Bizottságának kell megvizsgálnia.
- (17) A 994/98/EK rendelet 8. cikke szerinti konzultációs eljárás előírja, hogy az Állami Támogatások Tanácsadó Bizottságának véleményét még a rendelettervezet közzététele előtt kell kikérni. Az átláthatóság fokozása érdekében azonban a rendelettervezetet a Bizottság és a Tanácsadó Bizottság közötti első egyeztetéssel egyidejűleg kell közzé tenni az interneten.
- (18) Ezért a 994/98/EK rendeletet ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 994/98/EK rendelet a következőképpen módosul:

(1) Az 1. cikk a következőképpen módosul:

(a) az (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) támogatás a következők javára:

i. kis- és középvállalkozások;

ii. kutatás, fejlesztés és innováció;

iii. környezetvédelem;

iv. foglalkoztatás és képzés;

v. kultúra és a kulturális örökség megőrzése;

vi. természeti csapások által okozott károk helyreállítása;

vii. a halászati ágazatot érintő kedvezőtlen időjárási körülmények okozta károk helyreállítása;

viii. erdészet és az I. mellékletben nem szereplő élelmiszer-ipari termékek promóciója;

ix. a tengerek biológiai erőforrásainak megőrzése;

x. amatőr sport;

- xi. félreeső területeken élők közlekedése, amennyiben a támogatás szociális jellegű, és azt a fuvarozó személyére vonatkozó megkülönböztetés nélkül nyújtják;
- xii. a Szerződés 93. cikke alapján a közlekedés összehangolása vagy a közszolgáltatás fogalmában benne rejlő bizonyos kötelezettségek terheinek megtérítése;
- xiii. alapszintű széles sávú infrastruktúra vagy az új generációs hozzáférési hálózatok kismértékű egyedi intézkedései azokon a területeken, ahol nem áll rendelkezésre, illetve ahol a közeljövőben sem valószínű ilyen infrastruktúra kialakítása, valamint a széles sávhoz kapcsolódó építőmérnöki munkák és a passzív széles sávú infrastruktúra.”

(b) a (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„c) küszöbértékek az elszámolható költségek valamely csoportjára vonatkozó támogatási intenzitásban, vagy a támogatások maximális összegében, vagy az állami segítségnyújtás maximális mértékében kifejezve;”

(2) A 3. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Az e rendeletek alapján mentesített támogatási rendszerek vagy az e rendszereken kívül nyújtott egyedi támogatások végrehajtásakor a tagállamok a mentesített támogatási rendszerekkel vagy az ilyen támogatási rendszerek által le nem fedett egyedi támogatásokkal kapcsolatos adatok összefoglalását a Bizottság honlapján való közzététel céljából eljuttatják a Bizottsághoz.”

(3) A 8. cikk a következőképpen módosul:

(a) az (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) valamely rendelettervezet 6. cikknek megfelelő közzétételével egy időben;”

(b) a (2) bekezdés második mondata helyébe a következő szöveg lép:

„A megvizsgálandó tervezeteket és dokumentumokat mellékelni kell az értesítéshez, és ezeket a Bizottság közzéteheti honlapján.”

2. cikk

Az 1370/2007/EK rendelet a következőképpen módosul:

A 9. cikket hat hónappal a 994/98/EK tanácsi rendelet 1. cikke a) pontjának xii. alpontjában meghatározott állami támogatási fajtára [helyesen: támogatási kategóriára] vonatkozóan elfogadott bizottsági rendelet hatálybalépését követően el kell hagyni.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*